

Társadalmi szemléletformáló kampányterv az érdi szúnyoggyérítés folyamatáról

(aktualizált változat)

Érd Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése a Biológiai szúnyoggyérítéshez kapcsolódó lakossági szemléletformáló kampány kidolgozásáról szóló 165/2025 (VI. 4.) határozatával felkérte a polgármestert a kémiai szúnyoggyérítés kivezetésével, a biológiai gyérítésre való 2027. január 1-ig történő átállással kapcsolatos, Érd lakosságának szóló kampány tervének kidolgozására.

Jelen dokumentum azt a célt szolgálja, hogy a Közgyűlés számára bemutassa: az Önkormányzat 2025 nyara és 2026 év vége között milyen lépésekben, hogyan kívánja a lakosságot a szükséges adatokkal ellátni, ezekkel a fontos – a kémiai és a biológiai gyérítés közti különbségek, a szóba jöhető megelőző intézkedések, a lakossági részvétel lehetőségei, az önkormányzat, az egyéb állami szervek (pl. Országos Katasztrófavédelem), a gyérítést végző gazdasági szereplők teendői, ezek együttműködése – információkkal miképpen éri el az érdi polgárokat, illetve kiemelten a véleményformáló civileket, akik meghatározó szerepet játszhatnak a szemléletformálásban.

I. A szemléletformáló kampány céljai:

A csípőszúnyogok ártalma évről-évre visszatérő probléma. A sok évtizedig világszerte és országosan alkalmazott kémiai szúnyoggyérítés alkalmazásával kapcsolatban egyre több aggály jelentkezik. Jogos az igény arra, hogy településünk minden körülmény figyelembe-vételével döntsön a szúnyogártalom csökkentésének mind a környezetre, mind az emberi egészségre legkevésbé ártalmas módjáról.

A kémiai szúnyoggyérítésre általánosan használt szer, a deltametrin a piretroid észterek csoportjába tartozó idegméreg.

A növényvédő szerek és egyéb kemikáliák túlzott használata, illetve a méhkolóniákat megtámadó kórokozók mára komoly veszélybe sodorták a méhfajok és egyéb beporzó rovarok fennmaradását. Márpedig az eltűnésük beláthatatlan következményekkel járna az emberiség számára is, hiszen nélkülük élelmiszereink jelentős hányadát elveszítenénk. Ugyanakkor tényszerűen bizonyított, hogy a deltametrin nagyságrendekkel több egyéb rovar (így beporzót is) pusztít el, mint szúnyogot.

A szer a rovarokon kívül számtalan más, nem melegvérű fajra veszélyes, mérgező a halak, a kétéltűek és a hüllők számára is. A rovarok mérgezésével pedig végül a teljes tápláléklánca veszélyt jelent. A vizes élőhelyek élővilágára, vízi szervezetekre nézve kifejezetten mérgező (extrém toxikus), ezért például a légi gyérítés során a repülési útvonalaknak el is kell kerülniük az élővizeket (ez városi élő vizek, patakok esetén tulajdonképpen kivitelezhetetlen).

Ugyanakkor a kémiai gyérítés kivezetése, az a biológiai gyérítésre való teljes áttérés csakis akkor lehetséges, ha egyrészt a lakosság maga is részt vesz a gyérítési folyamatban, illetve a segít a szúnyogpopulációk felszaporodásának megakadályozásában, megelőzésében, másrészt be tudja látni, felismeri és elfogadja, hogy a szúnyogok (lárvák, imágók) teljes kiirtása egy 65 km² területű város esetében nem lehetséges ipari méretű (biológiai vagy kémiai) módszerekkel.

A kampány célja tehát kettős. Egyrészt be kell mutatni a lakosságnak, mivel jár az, ha az Országos Katasztrófavédelem és Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata továbbra is rendszeresen – idegmérget is felhasználó – kémiai módszerekkel végzi a szúnyoggyérítést. Milyen hatással van

mindez közvetlenül az itt élő emberekre, a környezetünkre, a mezőgazdaságra, a növény- és állatvilágra, a biológiai sokféleségre – és ezen keresztül visszahatóan közvetve szintén az itt élőkre.

Másrészt el kell érni – az átállás sikerességét csakis ezt biztosíthatja –, hogy a lakosság tevőlegesen részt vegyen a szúnyoggyérítésben, illetve természetesen a megelőzésben.

II. A kampány előzményei:

Érd Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlése 2025. június 4-i rendkívüli ülésen egyhangúlag úgy döntött, hogy a város közigazgatási területén 2027. január 1-ig fokozatosan kivezeti az idegmérget is tartalmazó, az repülő szúnyogokra (imágókra) ható szerek használatát, helyette áttér a csípőrovert már lárva formájában elpusztító bakteriális alapú biológiai szerek használatára.

A döntésről természetesen beszámolt az önkormányzat lapja, az Érdi Újság, illetve a hírportálja, az Erdmost.hu. A rá következő hetekben az önkormányzati tulajdonban lévő média számos olyan cikkel, tartalommal jelentkezett, amelyek pro/kontra felsorakoztatták a szóba jöhető környezetvédelmi, természetvédelmi, technológiai, biológiai, társadalmi, közösségi szempontokat.

Dr. Csőzik László, Érd MJV polgármestere az tavalyi első szúnyoggyérítés végrehajtását megelőzően a lakossághoz fordult az akkor 27 ezer (jelenleg 31 ezer) követővel rendelkező közösségi médiás oldalán, ahol rávilágítva a kémiai gyérítés negatív következményeire szavazásra hívta az érdeket. A szavazást az egyik legnagyobb érdi Facebook-csoportban – Érden láttam, hallottam (cenzúra mentes) – indította el, ahol 3576-en voksoltak. Az eredmény: 52%-ék döntött úgy, hogy az Önkormányzat jelezze az Országos Katasztrófavédelem felé, nem igényli a 2025. június 23-ra tervezett kémiai gyérítést. (A szavazás itt található:

<https://www.facebook.com/groups/1859483220924525/permalink/2826422217563949/?rdid=rdGDhBKSiki5T46#>)

A későbbi, önkormányzati megrendelésű biológiai gyérítésekről mind az Önkormányzat Facebook-oldala, mind az önkormányzati tulajdonú média a különböző (online és print) felületein beszámolt újra és újra kitérve az elmúlt időszakban bemutatott, részletesen, szakértők bevonásával elemzett pro és kontra érvekre. Ezek a tartalmak itt találhatóak meg:

<https://erdmost.hu/2025/08/04/erdet-sem-keruli-el-a-kozponti-biologiai-szunyoggyerites/>

<https://erdmost.hu/2025/08/01/legyen-minel-tobb-fecske-erden/>

<https://erdmost.hu/2025/07/15/a-szunyoggyerites-es-ami-mogotte-van/>

<https://erdmost.hu/2025/06/23/nem-kertek-az-erdiek-az-idegmeregbol/>

III. A szemléletformáló kampány folytatása, felépítése és folyamata 2027. december 31-ig.

1. Online kampány

Ma már nem kérdés, hogy a lakosságot a fentebb megfogalmazott üzenetekkel döntően online – ezen belül a közösségi médiában – lehet elérni. Különösen igaz ez az agglomerációs településeken élők ingázókra, akik életvitelükből, munkájukból adódóan jóval kevesebb figyelmet tudnak fordítani a lakóhelyük közügyeire, az ezekkel kapcsolatos híradásokra, viszont nagy arányban követői, tagjai az

Érdhez kötődő közösségi médiás oldalaknak, illetve csoportnak. Ennek megfelelően egy szemléletformáló kampánynak elsősorban ezekre a felületekre kell összpontosítania. Nem beszélve arról, hogy az elérés, az aktivitási ráta ezeken a felületeken egzaktan követhető, azaz jól mérhető a kampány sikere, a statisztikák továbbá abban is segítenek, hogy menet közben – szükség esetén – korrigálni lehessen (hatékonyabbá tegyük) a folyamatot.

a) Közösségi média

Tartalom előállítók: a Polgármesteri Kabinet, a Polgármesteri Hivatal Médiaosztályának, a Szepes Gyula Művelődési Központ munkatársai

Felületek:

- Facebook: a polgármester FB-oldala (követőszám: 31 ezer), az Érdmost.hu FB-oldala (21 ezer), az Önkormányzat FB-oldala (8,1 ezer), a képviselők FB-oldalai. A legnagyobb elérésű érdi csoportokba való posztolás: Érden láttam hallottam, Érden láttam hallottam (cenzúra mentes), Érden vagyunk, Érdi és környékbeli anyukák és kismamák csoportja, Hello Érd, ÉRD ÉS KÖRNYÉKE - Események, információk, tudnivalók!, ÉRDek nélkül, ÉRDen belül, Érd a mi városunk (itt már nem az Önkormányzat munkatársain, hanem a civil adminokon múlik, hogy a posztjainkat beengedik-e).
- Instagram: a polgármester, az Érdmost.hu, az Önkormányzat felülete;
- Youtube: az Érdmost.hu oldala;
- Spotify: a médiaosztály podcast-felületei (a korábbi Érd FM felületei jöhetnek szóba);
- TikTok: a polgármester és az Érdmost.hu felülete.

Tervezett tartalmak:

- „Csavard fel a szúnyogot! – öt pontban a vérszívók irtásáról” rövid (max. 30 másodperces) infotainment videó készítése arról, mit tehet a rovarok elszaporodása ellen a lakosság. (Érdeemes lenne egy érdi illetőségű közismert személyt megnyerni az ügynek, aki arca lehetne ennek a videónak, műsorvezetője lehetne a vitaesteknek, egyéb audiovizuális tartalmaknak. Felkérése folyamatban.)
- videós podcast beszélgetések a téma szakértőivel, érintett civil szervezetek vezetőivel, döntéshozókkal;
- live közvetítések a tervezett (lentebb bővebben) szakmai vitaestekről, podcast-beszélgetésekről, lakossági fórumokról;
- két, fentebb említett videófelvételek legfőbb részeinek kivágása, önálló videóként való közzététele a fentebb felületeken;
- kép + szöveg posztok közzététele (meghívók, beharangozók, tartalmak ajánlása);
- szavazások kezdeményezése és lebonyolítása a fent említett FB-csoportokban.

b) A városi hírportál tartalmi (Érdmost.hu):

- részletes tényfeltáró cikkek a szúnyogirtás módozatairól, a felhasznált anyagokról, a hatásairól, az átállás menetéről;
- 3 részes rövid cikkekből álló sorozat a szúnyoggyérítés otthoni praktikáiról (embedelve hozzá a „Csavard fel a szúnyogot!” videót)
- beszámoló a közösségi médiás szavazásokról (különös tekintettel azok eredményére);
- híradások a fentebb említett szakmai vitaestekről, podcast-beszélgetésekről, lakossági fórumokról
- interjú a téma szakértőivel, érintett civil szervezetek vezetőivel, döntéshozókkal;

- vox populi riportok (videók + azok leiratai): mit gondolnak az érdiiek, hogyan vélekednek a szúnyoggyérítésről, a tervezett átállásról, a kémiai szúnyoggyérítés kivezetéséről, annak várható következményeiről;

c) *az Önkormányzat hivatalos oldalának (Érd.hu) tartalmai:*

- „Csavard fel a szúnyogot!” videó közzététele;
- a lakossági fórumok, a Közgyűlés jegyzőkönyvei;
- meghívók közzététele az oldalon és külön felugró (popup) ablakban;
- külön GYIK készítése (rövid, közérthető formában válaszok a témában leggyakrabban ismételt lakossági kérdésekre). Érdemes ezt a GYIK-et a témában tartandó első lakossági fórumot követően elkészíteni és közzétenni, hiszen a fórum teremt lehetőséget a lakosság által megfogalmazott kérdések összegyűjtésére.

d) *országos online média híradásai az Érden folyó társadalmi vitáról*

2) Offline kampány

Bár a jelenkori médiafogyasztási szokások alapján bizonyítottan az online elérés a legbiztosabb, vannak olyan társadalmi csoportok, amelyek online korlátozott mértékben érthetők el. Őket az alábbi felületeken tájékoztatjuk, vonjuk be:

a) *Érdi Újság*

Megjelenik kéthetente 25 ezer példányban. Terjesztve: több mint 20 ezer háztartás postaládájában, az érdi középületekben, a közterületen található boxokban.

Tervezett tartalmak: a médiaosztály munkatársai által az Érdmost.hu-ra készített szöveges tartalmak szerkesztett változatai, a videós, podcast jellegű anyagok szerkesztett (többnyire: rövidített) leiratai.

b) *az Önkormányzat óriásplakátjai és egyéb outdoor felületei:*

- Érd MJV Önkormányzatának 7 db. gyűjtőút mellett van saját óriásplakátja.

Előnye: megfontolandó ezek bevonása a kampányba, ugyanis médiakutatások igazolják, hogy a médiafogyasztási szokások radikális megváltozása, a médiafelületek nagymértékű fragmentálódása, a fogyasztói figyelem szórtasága miatt ez maradt az utolsó tömegmédia.

Leegyszerűsítve: az arra közlekedők figyelmét nagy biztonsággal vonják magukra ezek a felületek. A lakossági fórumok meghirdetésére ideális felület.

Hátránya: a plakátok megtervezése, kinyomtatása, felhelyezése, levétele jelentős összegeket emészt fel még akkor is, ha a felületek bérlete e 7 darab óriásplakát esetében nem kerül pénzbe. Az Önkormányzat jelenlegi anyagi helyzete nem feltétlenül teszi lehetővé ezen óriásplakátok kihelyezését.

- Az érdi fedett buszmegállóknak azt az Önkormányzat közel 150 darab A3-as hirdetőfelülettel. A lakossági fórum meghívóinak közzétételére ideális.

- Az Önkormányzat középületeinek hirdetőtáblái.

c) *Az országos print média beszámolóit az Érdet folyó társadalmi vitáról.*

d) *Szórólapok:* vitaestek, lakossági fórumok meghívóinak közzétételére, rövidebb illusztratív ismeretterjesztő kampányok bonyolítására kiválóan alkalmas. Mivel a professzionális terjesztés – amin keresztül az Érdi Újság terítése is zajlik – plusz kiadásokkal járna, ajánlott a Közgyűlés képviselőinek bevonása, a segítségükkel elérhető az adott választókerület szórása.

3) Önkormányzati akció:

Akciót hirdetünk a lakosság számára a valóban hatékony alternatív módszerek terjesztésére, elterjedésének elősegítésére. Érd MJ Város olyan eszközöket, amelyek teljesen vegyszermentesek, majd azokat a kereskedelmi árnál jóval olcsóbban elérhetővé teszi az érdi polgárok számára.

4) Vitaestek, lakossági fórumok:

- 2026. június 18. – Hangoljuk össze terveinket
Érd, Diósd, Százhalombatta, Tárnok, Törökbálint vezetőinek találkozója a biológiai/kémiai gyérítés ügyében
Helyszín: Polgármesteri Hivatal épülete
- 2026 július – Kémiai vagy biológiai gyérítés? Avagy: A biodiverzitás ÉRTÉK
Meghívott szakértők, madárbarátok, kertbarátok, méhészek, civil szervezetek. Bevonjuk a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság szakértőit, vezetőit.
Helyszín: Parkvárosi Művelődési Ház
- 2026. november – lakossági fórum a biológiai gyérítés tapasztalatairól
Az önkormányzati közmeghallgatás keretében.
Helyszín: Polgárok Háza, közgyűlési terem

Érd, 2025. szeptember 4.

(Aktualizálva: 2026. május 13.)

Harmat Ákos
Érd Megyei Jogú Város
alpolgármester

Csózik László
Érd Megyei Jogú Város
polgármester